

Asia: VN/8566/2021

Sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen kehittäminen -hanke (SOTEKO)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot loppuraportista

Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden laitos näkee SOTEKO-asiakirjaan sisältyvät ehdotukset pääosin myönteisinä. Tästä huolimatta haluamme yleisellä tasolla kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen edellyttää kokonaiskuvan luomista koko koulutus-kentästä. Valitettavasti SOTEKO-hanke on tältä osin ollut vajaa, koska esimerkiksi kuntoutusalaa on tarkasteltu erillisessä hankkeessa, sekä sen lisäksi lääkärien ja psykologien koulutus on jätet-ty tarkastelun ulkopuolelle (vaikkakin ehdotuksissa 45–47 otetaan kantaa myös lääkärien ja psy-kologien koulutukseen).

SOTEKO-hankkeen kaikkiin ehdotuksiin on vaikea ottaa varauksetonta kantaa ilman samanai-kaista rahoituskysymysten selvitystä. Sosiaalityön käytännön opetuksen (harjoittelun) kustan-nukset ovat tästä eräs esimerkki. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota siihen, että sosiaalityön kou-lutus on OKM:n rahoitusmallissa yhteiskuntatieteellisten alojen koulutusta, mikä tieteenalan näkökulmasta on oikein, mutta mikä ei rahoituksellisesti kaikilta osin vastaa professiokoulutuk-sen vaatimuksia.

Näkemyksenne koskien ehdotuksia sosiaalialan siirtymien sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 1-6)

Varsinaiset sosiaalityön koulutusta koskevat ehdotukset 1–6 ovat pääosin perusteltuja, joskin nii-den yhteydessä on huomattava seuraavat tarkennukset:

Ehdotuksiin 1 ja 2 sisältyy yliopistojen rahoitukseen liittyviä seurannaisvaikutuksia, jotka tulee selvittää mahdollisen uudistuksen yhteydessä.

Ehdotuksen 6 osalta haluamme korostaa sosiaalityön erikoistumiskoulutuksen merkitystä. Tällä hetkellä näyttää siltä, että sosiaalityön erikoistumiskoulutusta ei ole hyödynnetty täysimääräisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja kehittämisrakenteissa.

Mitä sosiaalialan siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Ks. edellinen vastaus.

Näkemyksenne koskien ehdotuksia terveysalan koulutuksen siirtyminen sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 7-11)

-

Mitä terveysalan siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne ehdotuksista kaksoistutkintojen kehittämiseksi (ehdotukset 12-13)

-

Mitä kaksoistutkintoja koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne korkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja harjoittelua koskevista ehdotuksista (ehdotukset 14-35)

Sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja harjoittelua koskevat ehdotukset ovat perusteltuja. Korostamme kuitenkin tässä yhteydessä seuraavia seikkoja:

Käytännön opetuksen kehittäminen on yliopistokoulutuksen keskiössä. Yliopistoilla on hyviä toimintatapoja, joiden pohjalta käytännön opetusta voidaan edelleen kehittää (mm. Sosnetin harjoittelun ohjaajakoulutus ja Itä-Suomen yliopistossa kehitetty monialainen Opitaan yhdessä ammattilaisiksi –toimintamalli). On tärkeää, että jatkossa hyödynnetään jo tehtyä kehittämistyötä.

Mitä vetovoimaa ja harjoittelua koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne jatkuvaa oppimista koskevista ehdotuksista (ehdotukset 36-42)

Jatkuvan oppimisen ajatus on keskeisellä sijalla yliopistokoulutuksissa, mm. avoimen yliopiston opintotarjontaa on kehitetty voimakkaasti viime vuosina. Tässä yhteydessä korostamme kuitenkin erityisesti tarvetta kehittää sosiaalityön täydennyskoulutusta yhteistyössä työelämän edustajien kanssa.

TKI-toiminta on keskeinen sosiaalityön asiantuntijatyön osa-alue, joka on tehtävä paremmin näkyväksi uusilla hyvinvointialueilla/yhteistoiminta-alueilla. Sosiaalityön koulutuksessa korostetaan tutkivan kehittämisen ajatusta, mikä voidaan niveltää osaksi hyvinvointialueilla/yhteistoiminta-alueilla tehtävää asiantuntijatyötä. TKI-rakenteiden kehittäminen on keskinen keino tukea sosiaalityön vetovoimaa ja vahvistaa alan tutkimus-, tieto- ja osaamisperustaa.

Mitä jatkuvaa oppimista koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämisestä (ehdotukset 43-50)

-

Mitä mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämistä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

-

Näkemyksenne sote-uudistusten edellyttämiä osaamistarpeita koskevista ehdotuksista (ehdotukset 51-54 ja luku 7)

-

Toikko Timo
Yhteiskuntatieteiden laitos Itä-Suomen yliopisto